

РЕШЕНИЕ

№ 2005

гр. София, 26.03.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, IX КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ,
в публично заседание на 26.02.2021 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Деница Митрова

ЧЛЕНОВЕ: Диляна Николова

Снежанка Кьосева

при участието на секретаря Клавдия Дали и при участието на прокурора Милен Ютеров, като разгледа дело номер **7088** по описа за **2020** година докладвано от съдия Снежанка Кьосева, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.285, ал.1, изр.2 от Закона за изпълнение на наказанията и задържането под стража /ЗИНЗС/ във вр. с чл.208 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/.

Образувано е по касационна жалба от С. В. Д., с адрес: затвора [населено място] чрез упълномощен представител срещу решение №2359 от 30.04.2020г., постановено по адм.д. №289/2018г. по описа на АССГ.

С жалбата се моли да бъде отменено оспореното решение, поради нарушение на материалния закон и необоснованост в частта, касаеща "правните изводи" на съда и диспозитива - стр.4, 5, 6 и 7 на решението. Иска се решението да бъде отменено и касационният съд да реши делото по същество като уважи исковата претенция и присъди разноски за експертизата.

В съдебно заседание касаторът се явява лично и с адв. Д.. Поддържат жалбата и искат отмяна на решението. Оспорват и присъденото с първоинстанционното решение юрисконсултско възнаграждение в полза на Главна дирекция "Изпълнение на наказанията" /ГД"ИН". Претендира се присъждане на разноски, включително за адвокатско възнаграждение на упълномощения представител на касатора.

Ответникът - ГД"ИН" не се представлява.С писмен отговор и становище оспорва жалбата. Иска оспореното решение да бъде потвърдено и касаторът да бъде осъден да заплати на ответника направените по делото разноски.

Заключението на прокурора е, че жалбата е неоснователна и недоказана, поради което следва да бъде оставена без уважение.

Предмет на касационно оспорване е решение №2359 от 30.04.2020г. по адм.д. № 289/2018г. на АССГ. Оспорването е допустимо, тъй като е предявено от страна с право на жалба /арг. чл.210, ал.1 от АПК, в предвидения от закона 14-дневен преклузивен срок /чл.211, ал.1 от АПК/ и касае решение на административния съд, което съгласно чл.285, ал.1, изр.2 от ЗИНЗС може да се обжалва с касационна жалба пред тричленен състав на същия административния съд по реда на Глава 12 от АПК. В правомощията на касационния съд е да се произнесе по основателността на жалбата, както и да провери служебно допустимостта и действителността на решението и неговото съответствие с материалния закон според установените фактически обстоятелства /арг. чл.218 във вр. с чл.220 от АПК /.

Касационният съд счита, че оспореният съдебен акт е постановен по допустима и редовна искова молба от компетентния съд в надлежен състав, което определя неговите допустимост и действителност.

Оспореното решение е постановено по искова молба на С. Д. срещу ГД"ИН" с искане ответникът да бъде осъден да му заплати сумата 10 000 лв., представляваща обезщетение за периода от 21.05.2016г. до 09.01.2018г., ведно със законната лихва от 21.05.2016г. за неимуществени вреди, претърпени от незаконосъобразни действия и бездействия от администрацията на ГД"ИН", изразяващи се в неосигуряване на ищеца на условия за подходяща работа и възможност за полагане на труд.

От фактическа страна първоинстанционният съд е установил следното:

Считано от 21.05.2016г. касаторът търпял в затвора [населено място] наказание лишаване от свобода, наложено му с влязла в сила присъда. Съгласно представена от ответника справка, поради положен труд на С.Д. са зачетени работни дни през месеците септември и ноември 2016г. и месеците януари, февруари, март, април, май и юни на 2017г.

Със заповед на началника на затвора №97 от 06.03.2018г. на С.Д. е било възложено полагането на доброволен неплатен труд по 4 часа дневно в цех "Печатница" за обучение и усвояване производството на нови изделия за срок от три месеца. Със заповед №96 от 06.03.2018г. на началника на затвора било възложено на С.Д. да работи като работник /на норма/ в цех Печатница от понеделник до събота - 4 часа, за изпитателен срок от три месеца.

С две декларации, подписани от Д. на 06.03.2018г. се установява, че е съгласен да полага труд на 6 дневна работна седмица в затвора [населено място], като шестият работен ден не се зачита за извънреден труд, както и че е съгласен да полага доброволен неплатен труд по 4 часа дневно.

Ответникът е представил договор за изработка на ишлеме със срок от 14.07.2018г. до 14.07.2019г., сключен между Териториално поделение на Държавно предприятие "Фонд затворно дело" [населено място] - изпълнител и [фирма] [населено място] - възложител, според който изпълнителят е приел да изработи изделия от хартия с материали и по проект на възложителя.

За да отхвърли предявения иск като неоснователен съдът е приел, че не е налице незаконосъобразно действие или бездействие от страна на ответника, в резултат на което за Д. да са настъпили вреди, подлежащи на обезщетяване.

Правата и задълженията на лишените от свобода са уредени в Раздел 1, Глава IX на ЗИНЗС. Съгласно чл. 77 от ЗИНЗС по време на изтърпяване на наказанието

лишените от свобода имат право на подходяща работа, като по възможност предпочитанието на лишения от свобода към конкретен вид работа се удовлетворява. С изрично писмено съгласие на лишения от свобода администрацията на затвора може да им възлага доброволен неплатен труд и времето, през което са полагали доброволен труд, се зачита за намаляване срока на наказанието /чл.80 от ЗИНЗС/. Участието в трудовата дейност не е задължително, но се стимулира и отчита при определяне степента на поправка и превъзпитание и има за цел ресоциализацията на лишения от свобода.

За регламентираното право на труд на лишения от свобода законодателят не е предвидил корелативно свързано задължение на ответника да осигури работа на лишения от свобода. Работата, която трябва да изпълнява лишения от свобода, се определя от администрацията съобразно съществуващите възможности, като се вземат предвид възрастта, полът, здравословното му състояние и работоспособност, изискванията на сигурността, професионалната квалификация и предпочитанията му /чл.172, ал.2 от ЗИНЗС/. От анализа на посочената разпоредба не следва абсолютно задължение на администрацията да осигури работа на лишения от свобода, а само при възможност и то в съответствие с възрастта, полът, здравословното състояние и работоспособност, изискванията на сигурността, професионалната квалификация и предпочитанията на лишения от свобода.

Бездействието на органа се свежда до неизвършване на фактически действия, които е длъжен да извърши по силата на закон /чл.256 от АПК/. След като по силата на закона не е предвидено задължение на ответника да осигури работа на лишения от свобода неоснователно е твърдението на касатора, че администрацията на затвора чрез противоправно бездействие му е причинила вреда. От друга страна следва да се посочи, че в зависимост от възможностите, на касатора, както и на други лишени от свобода е осигурявана работа, макар и за определен срок.

Правилно с оспореното решение съдът е приел, че недоволството на касатора относно размера на заплатеното му възнаграждение е могъл да реализира като оспори административния акт, с който е определено.

Тъй като отговорността на държавата за вреди причинени от незаконосъобразни бездействия е предпоставка за уважаване на исковата претенция, а такива не са установени, правилно съдът е отхвърлил исковата претенция като неоснователна и недоказана.

С оспореното решение съдът е осъдил С.Д. да заплати в полза на ГД"ИН" сумата 440,00 лв. разноски за юрисконсултско възнаграждение, съобразно чл.8, ал.1, т.2 от Наредбата за минималните размери на адвокатските възнаграждения. Като е определил заплащане на разноски в полза на ответника по реда на Наредба №1 от 09.07.2004г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения съдът е приложил неправилно закона.

Лицата предявили иски за обезщетения по ЗОДОВ не са освободени от заплащане на разноски по делата. Съгласно чл.10, ал.4 от ЗОДОВ съдът осъжда ищеца да заплати на ответника възнаграждение за един адвокат, ако е имал такъв, съразмерно с отхвърлената част от иска, а в полза на юридическите лица се присъжда възнаграждение, ако те са били защитавани от юрисконсулт, чийто размер не може да надхвърля максималния размер за съответния вид дело, определен по реда на чл.37 от Закона за правната помощ /ЗПП/. Съгласно чл.24 от Наредбата за заплащане на правната помощ размерът на възнаграждението по административни дела за една

инстанция е от 100,00 до 200,00 лева. Предвид фактичестката и правна сложност на делото в полза на ответника е следвало да бъде определено възнаграждение за защита от юрисконсулт в размер на 100,00 лв. Като неправилно в частта за разноските оспореното решение следва да се отмени и в полза на ГД"ИН" да се присъдят разноси в размер на 100,00 лв.

Предвид изложеното оспореното решение е правилно и законосъобразно в частта касаеща основателността на предявения иск и неправилно в частта за присъдените разноси. Касационната жалба е частично основателна.

Съдът осъжда ответника да заплати на ищеца възнаграждение за един адвокат, ако е имал такъв, съразмерно с уважената част от иска /чл.10, ал.3 от ЗОДОВ/. Съгласно представения по адм.д. № 289/2018г. на АССГ договор за правна защита и съдействие заплащане на адвокатско възнаграждение е предвидено само в случай на присъждане на обезщетение и тъй като в случая обезщетение не се присъжда не се следват разноси по настоящото дело.

Претенцията на ответника за присъждане на разноси по настоящото дело е основателна в размер на 100,00 лв., съобразно чл.24 от Наредбата за заплащане на правната помощ.

Така мотивиран и на основание чл.221, ал.2, пр.1 от АПК във вр. с чл.285, ал.1, изр.2 от ЗИНЗС , СЪДЪТ

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ решение № 2369 от 30.04.2020г., постановено по адм д №289/2018г. по описа на Административен съд - София град, В ЧАСТТА, с която С. В. Д. е осъден да заплати на ГД"ИН" сумата 440,00 лв. разноси по делото за юрисконсултско възнаграждение и вместо това постановява:

ОСЪЖДА С. В. Д. да заплати на ГД"ИН" сумата 100,00 лв. разноси по делото за юрисконсултско възнаграждение.

ОСТАВЯ В СИЛА, в останалата част решение № 2369 от 30.04.2020г., постановено по адм д №289/2018г. по описа на Административен съд - София град.

ОСЪЖДА С. В. Д. да заплати на ГД"ИН" сумата 100,00 лв. разноси за юрисконсултско възнаграждение по настоящото дело.

Решението е окончателно.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ:1.

2.